

≠

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий Інститут мистецтв

Кафедра управління соціокультурною діяльністю, шоу-бізнесу та івентменеджменту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методологія наукових досліджень у соціокультурній сфері

Рівень вищої освіти	<u>другий (магістерський)</u>
Освітня програма	<u>«Менеджмент соціокультурних проєктів та креативних індустрій»</u>
Спеціальність	<u>D3 «Менеджмент»</u>
Галузь знань	<u>D «Бізнес, адміністрування та право»</u>

Затверджено на засіданні кафедри управління соціокультурною діяльністю, шоу-бізнесу та івентменеджменту
Протокол № 1 від “26” серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Методологія наукових досліджень у соціокультурній сфері
Викладач	Качмар Олександра Василівна
Контактний телефон викладача	+3806691911771
Е-mail викладача	oleksandra.kachmar@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний/заочний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ECTS, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіку консультацій, розміщеному на інформаційному стенді кафедри

2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Предметом вивчення навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень у соціокультурній сфері» є закономірності, принципи та методи наукового пізнання соціокультурних явищ і процесів, а також інструменти та підходи, що забезпечують здобуття, перевірку й інтерпретацію знань у культурології та суміжних гуманітарних науках. Дисципліна «Методологія наукових досліджень» є базовою для підготовки магістрів спеціальності «Менеджмент соціокультурної діяльності» та має на меті формування знань про наукове дослідження як систему, методи, принципи та етапи наукової діяльності, а також розвиток навичок самостійного проведення наукового пошуку, дотримання академічної доброчесності та ефективного представлення результатів дослідження.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою вивчення навчальної дисципліни є формування системного уявлення про наукове дослідження, методологічну культуру та практичні навички проведення дослідження. Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є :</p> <ul style="list-style-type: none"> – вміння сформулювати уявлення про основи наукової діяльності; – ознайомити з сучасними методами і підходами до досліджень у соціокультурній сфері; – навчити формулювати наукові гіпотези, визначати об'єкт і предмет дослідження; – розвивати навички академічного письма; – сприяти формуванню етики дослідника, включаючи академічну доброчесність. 	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або</p>	

здійснення інновацій за невизначеності умов та вимог

Загальні компетентності:

- ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

Спеціальні (фахові) компетентності:

- СК1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів.
- СК3. Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту
- СК9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію

Програмні результати навчання:

- ПРН1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління у непередбачуваних умовах
- ПРН6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення організації управлінських рішень у непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність
- ПРН7. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації в середині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті.
- ПРН9. Вміти спілкуватись у професійних та наукових колах державною та іноземною мовами
- ПРН11. Забезпечувати особистий професійний розвиток та планування власного часу.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибіркового
I	D3 Менеджмент	I	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	практичні заняття	сам. роб.
Тема 1. Ознайомлення зі студентським путівником Наука як сфера діяльності. https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=89978449&url=https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/%25D0%25A1%25D1%2582%25D1%2583%25D0%25B4%25D0%25B5%25D0%25BD%25D1%2582%25D1%2581%25D1%258C%25D0%25BA%25D0%25B8%25D0%25B9%25D0%25BF%25D1%2583%25D1%2582%25D1%2596%25D0%25B2%25D0%25BD%25D0%25B8%25D0%25BA_2023-1.pdf&ved=2ahUKEwjsxIGkxv2PAxXaHRAIHW26OjIQFnoECAoQAQ&usq=AOvVaw0YfdTdh7CdiJ06HKYEEFuJ Основи наукової методології.	2	2	10

Тема 2. Наукове дослідження та його види.			
Тема 3. Типи та структура наукових досліджень. Проблема, мета, гіпотеза, об'єкт, предмет дослідження	2	4	10
Тема 4. Методи наукового пізнання: емпіричні, теоретичні, спеціальні	2	2	10
Тема 5. Аналіз джерел, академічне письмо, цитування	2	2	10
Тема 6. Етапи організації наукового дослідження. Оформлення результатів. Стаття, теза, доповідь	2	4	10
Тема 7. Аналітична рецензія і довідка	2	4	10
Тема 8. Академічна доброчесність. Антиплагіат. Етика дослідника. Індивідуальні дослідницькі проекти. Презентація результатів			
ЗАГ.	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни	
<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни</p>	<p>Оцінювання знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. https://cutt.ly/yeXStrN9</p> <p>Форми контролю знань студентів:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поточний; • підсумковий семестровий (екзамен). <p>Оцінювання здійснюється за національною та ECTS шкалою на основі 100-бальної системи.</p> <p>(п. 8.3. Види контролю «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (Наказ ректора № 417 від 03.07.2023 р.).</p> <p>100-бальна шкала переводиться у відповідну національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, FX, F).</p> <p>Загальні 100 балів включають:</p> <p>Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки студентів із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях. Оцінки у національній шкалі («відмінно» – 5, «добре» – 4, «задовільно» – 3, «незадовільно» – 2), отримані студентами, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи (питома вага оцінки – 50%).</p> <p>Контроль самостійної роботи дозволяє оцінити рівень сформованості відповідних компетентностей. Виконується на платформі D-Learn за тематикою курсу (оцінюється від 0 до 10 балів) та у формі есе (письмова робота в електронному вигляді) – (оцінюється від 0 до 5 балів). Загальна питома вага</p>

	<p>оцінки за контроль самостійної роботи – 15 %.</p> <p>Семестрова контрольна робота – дозволяє оцінити рівень сформованості відповідних компетентностей. Виконується на платформі D-Learn за тематикою курсу. Питома вага оцінки – 15%.</p> <p>Тестовий контроль проводиться двічі за семестр. Кожен з яких оцінюється у 10 балів. Загальна максимальна кількість балів, відповідно, 20. Підсумковий семестровий контроль – це підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр, що здійснюється в університеті. Підсумковий семестровий контроль – сума балів поточного контролю, семестрової контрольної роботи та контролю самостійної роботи. Підсумковий семестровий контроль виносяться на останню академічну годину (практичне заняття) опанування курсу окремих тем (але не більше 10 балів) відповідно до Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://cutt.ly/yeXStrN9</p>
Вимоги до письмових робіт	Письмова робота включає певні теми завдань за тематикою курсу.
Семінарські /практичні заняття	Максимальна оцінка – 5 балів Оцінюється у стобальній шкалі Поточні оцінки, які отримуються під час практичних занять, сумуються й множаться на коефіцієнт.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 90% практичних завдань. При виставленні допуску до екзамену враховуються навчальні досягнення здобувачів освіти (бали), набрані за виконання всіх видів робіт під час поточного контролю, а також бали за результати неформальної освіти. https://cutt.ly/QeXSxE0n Отримання інтегральних результатів до останнього заняття – 25 балів. Студентам, які мають пропуски, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами.
Підсумковий контроль	Форма підсумкового контролю – екзамен.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи: виконання письмових робіт у процесі вивчення навчальної дисципліни є обов'язковим для всіх здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Інформація щодо результатів тестування, виконання індивідуальних / групових робіт, презентації результатів самостійної роботи, загальна оцінка змістового модуля в цілому надається кожному здобувачеві освіти індивідуально. Неприпустимими є плагіат та списування. Інформація щодо оцінки виконання індивідуального завдання надається здобувачеві після представлення результатів виконання роботи. Результати виконання індивідуального творчого завдання надаються згідно розкладу практичних занять.

Академічна доброчесність: викладання навчальної дисципліни та взаємодія із здобувачем освіти ґрунтуються на основі положень нормативно-правових документів та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів освіти та науково-

педагогічних працівників: «Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» <http://surl.li/vystzz>; «Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» <http://surl.li/fhjkjz>; «Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідування занять: порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <http://surl.li/omcveh>. Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.). <https://cutt.ly/YeXSdlpV>

Неформальна освіта: можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://cutt.ly/QeXSxE0n>

8. Рекомендована література

Основна:

- 1.Вакуленко В.Л., Боярчук С.В. Ключові аспекти академічної доброчесності: запобігання плагіату. Гуманітарні студії: педагогіка, психологія, філософія. 2022. Вип. 13(4).С. 26-34.
2. Галицька Е.В. Особливості мови і стилю викладення матеріалу наукових досліджень //Наукові перспективи. 2022. №11(29).- С.142-155.
3. Данильян О. Г. Методологія наукових досліджень: підручник /О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Харків : Право, 2023. – 488 с.
4. Доценко І.О. Академічна доброчесність у системі забезпечення якості вищої освіти. Педагогічна освіта: теорія і практика.2022. Вип. 32. С. 32-41 .
5. Зарицька Н. Методологія наукових досліджень як необхідний елемент інтелектуального економічного потенціалу сучасних науковців. Економіка та суспільство. 2023. Вип. 52.URL:<https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2542/24> 62
6. Качмар О.В., Дутчак О.І., Маланюк Т.З., Федорак В.В., Шикеринець В.В. Методологія наукових досліджень у соціокультурній сфері: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ. 2024.60 с.
7. Крупенина Н. А. Педагогічні дослідження толерантності/ Інноваційна педагогіка. - 2019. - Вип. 9(1). - С. 35-37. URL: : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/innped_2019_9\(1\)__9](http://nbuv.gov.ua/UJRN/innped_2019_9(1)__9) .
- 8.Методологія та організація наукових досліджень: навчально-методичний посібник /Укл. О. Плахотнік, І.Стражнікова. Івано-Франківськ. 2020. 60 с.
- 9.Методологія наукових досліджень: навчально-методичний посібник/Косовий С.А., Павлик Н.П., Сейко Н.А. Житомир: Видавництво ЖДУ ім. І.Франка, 2023. 89 с.
10. Методологія наукових досліджень: навчально-методичний посібник/ заред. В.П. Горина. Тернопіль: ФОП Осадца Ю.В.2023., 170с.https://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/49323/1/Posibnyk_MND.pdf
- 11.Олексюк О.М. Навчально-методичний посібник «Практикум з методології наукових досліджень». Київський університет імені Бориса Грінченка, Київ, 2020. 92с.

12. Основи наукових досліджень : навчально-науковий посібник/ О.Сінчук.Кременчук ПП Щербатих О,В., 2022. 196 с.

13.Паламар С., Науменко М. Реалізація принципів академічної доброчесності як дієвий інструмент забезпечення якості вищої освіти Освітологічний дискурс (3 - 4). 2022. С.76-92. ISSN 2312-5829

: <https://od.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/v...>14. Самсонов В.В., Сільвестров А.М., Тачиніна О.М. Методологія наукових досліджень та приклади її використання: Навч. посібник. К.:НУХТ, 2022. 385 с.

15. Сич О. Відповідальність держави за якість вищої освіти в умовах її реформування: основні засади / О. Сич // Університети і лідерство. 2018. № 1. - С. 48-61. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/univlead_2018_1_7

16. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти із підтримки принципів академічної доброчесності; Розширений глосарій термінів та понять ст. 42 «Академічна доброчесність» Закону України «Про освіту». Лист МОН від 23.10.2018р. No 1/9-650. URL:<https://mon.gov.ua/ua/news/yak-pidtrimati-akademichnu-dobrochesnist-vuniversiteti-monrozobilo-ta-nadislalo-na-zvo-rekomendaciyi-z-akademichnoyi-dobrochesnosti>

Допоміжна:

1.Закон України «Про освіту» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38-39, ст.380). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

2. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012–2021 роки. [Електронний ресурс] Режим доступу: http://www.meduniv.lviv.ua/files/info/nats_strategia.pdf.

3.Закон України «Про вищу освіту». (2014). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/en/1556-18>.

9.Закон України «Про інноваційну діяльність». 2004. №5. с.4–9. URL:www.zakon.rada.gov.ua.

4. Стратегія розвитку інформаційного суспільства в Україні (від 15 травня 2013 р. № 386-р.). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/386-2013-%D1%80>

Основні нормативно-правові документи:

1. Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. URL: <https://cutt.ly/QeXSxE0n>

2. Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. URL: <http://surl.li/omcveh>

Інформаційні ресурси:

1.Наукова електронна бібліотека. (Книги, підручники). <http://www.nbuv.gov.ua/portal>

2. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. <http://www.nbuv.gov.ua>

3. Наукова бібліотека Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. <http://lib.pnu.edu.ua/>

4. Онлайн-платформа для навчання EdEra: <https://study.ed-era.com/uk>

5.Онлайн-платформа для навчання Education.ua: https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=89978449&url=https://www.education.ua/courses/51188/&ved=2ahUKEwith_656Z2PAxUKLRAIHcFqAW0QFnoECDwQAQ&usg=AOvVaw2XFoAa9L6hRCWMLJs9pa9R

6.Про затвердження Порядку присудження наукових ступенів: Постанова Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. No 567. URL:

<https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=89978449&url=https://zakon.rada.gov.ua/go/567-2013-%D0%BF&ved=2ahUKewiEo9PSiZ->

[PAxXcIRAIHcvRAK4QFnoECBwQAQ&usg=AOvVaw2Kpt17mBmxR8KNHtszE-xH](https://zakon.rada.gov.ua/go/567-2013-%D0%BF&ved=2ahUKewiEo9PSiZ-PAxXcIRAIHcvRAK4QFnoECBwQAQ&usg=AOvVaw2Kpt17mBmxR8KNHtszE-xH)

7. Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах): Постанова Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. No 261.URL:<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF>(дата звернення: 20.08.2024 р.)

No261.URL:<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF>(дата звернення: 20.08.2024 р.)

8.Про затвердження Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам: Наказ Міністерства освіти і науки України від 03 лютого 2016 р. No 183/28313. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/567-2013-%D0%BF> (дата звернення: 20.08.2024 р.)

Викладач,
доктор філософських наук, професор,
професор кафедри управління соціокультурною
діяльністю, шоу-бізнесу та івентменеджменту

Олександра КАЧМАР